

om jeg stemmer for eller imod, da Majoriteten, som det ved Afstemningen af disse to Paragrapher allerede har vist sig, er for Forslaget; men det er min Overbevisning, at det, at man vedtager dette Lovforslag, vil lede til flere saadanne Skridt, at man nemlig til flere saadanne gavnlige Indretninger vil forlange af Regjeringen en Hjælp, som Regjeringen til Syvende og sidst ikke seer sig istand til at give. Allerede da den sjællandske Jernbanesag var under Forhandling, udtalte jeg i Forening med 5 andre Landssthingsmænd mig derhen, og idag er det Samme Tilfældet for mit Vedkommende, fordi jeg ikke har forandret min Anskuelse i denne Retning. Der kan ikke være Tvivl om, at Regjeringen ved enhver Leilighed, hvor den kan række Haand til saadanne Indretninger, bør gjøre det, men der maa ogsaa sættes en Grænse derfor, og navnlig med Hensyn til Hurtigheden af disse gavnlige Indretningers Fremme; der maa spørges, om vi virkelig have Raad til at udrede Udgifterne til Sligt i den Grad, som det ønskes. Lad os tage alle de Love frem, der ere vedtagne saavel af Rigsdagen som af Regjeringen, og see, hvad Finantserne have at bestride! Lad os erindre, at, ihvorvel i atter leve i Fred og Ro, og der i dette Dieblik Intet er veien for, at Regjeringen kan bestride de Udgifter, den har paataget sig, saa kan der dog komme en Dag, hvor vi ligesom sidst blive stødte i en mindre behagelig Stilling, og da troer jeg det var bedre, at man ved saadan en Leilighed havde Lidt tilovers, end naar det, som det ved flere Leiligheder har vist sig, kun har flaaet lige til. Det stiller sig saaledes for mig, og det saa meget mere, som der nu, da Fællesforfatningen er indført, af Kongeriget særligt skal udredes det, hvormed de særlige Udgifter skulle bestrides; vedbliver man med saaledes uafbrudt at trække paa Finantserne, er jeg bange for, at det til Syvende og sidst ikke længere vil gaae. Her er jo vistnok fra Regjeringens Side udtalt, at der er ingen Fare ved at gaae ind paa Forslaget, og det troer jeg heller ikke, at der i dette Dieblik er; men jeg troer virkelig, at naar vi, som jeg har sagt, med Hensyn til Forbedringer, der kræve finantstelt Opoffelser, vedblive at gaae frem med altfor stor Hurtig-

hed, ville vi ikke see os istand til at kunne standse i Gangen, som vi ved de forskjellige Lovforslag, vi allerede have faaet, og ved dem, vi tildeels ville faae, ere komne ind paa.

Naar man, ved at fremme saadanne Liemed, ikke tillige tager noie Hensyn til, i hvilken Grad de ville foraarsage forøgede Skatter, vil det i Længden ikke gaae. Agerdyrkeren vil vel finde sig dert, saalænge det er Love, der er Tale om, der ikke mindst ere i hans Interesse; men naar der kommer andre Love, der fordrer en stor Udtælling uden directe at være i hans Interesse, og Goven ikke er tilstede; — thi i modsat Fald vil det naturligvis kunne see — vil man komme til det Resultat, at Hartornet ikke kan bære Mere. Destoværrer stiller Udfigten med Hensyn til Landetendommens Pris sig saaledes, at den om en anden halv Snees Aar, ja maaskee i den nærmeste Fremtid vil synke betydelig. Efter alle Beretninger, man har fra de forskjellige Lande, og efter den Calcule, man kan gjøre over den eventuelle Consumering af det, der tilbirktes, maa man forudsæe, at der vil komme en Tid, da Landetendommene ville synke. Men da er det virkelig for sild at komme frem og sige: Ja, Hartornet kan alligevel bære disse Byrder, det er en taalmodig Hest, der kan bære svære Byrder, og den kan taale dem endnu sværere. Det er fornemmelig den Deel af Befatningsobjecterne, som skal udrede de forøgede Udgifter, Staten Tid efter anden sætter sig i; — men, som sagt, naar engang et uheldigt Tidspunkt kommer, at man skal tage Deel i en eller anden Krig, eller vi selv maatte blive paans overvældede, saa ville vi ikke have Meget i Nyggen, hvad vi ellers, ved at indskrænke vore Forpligtelser med Hensyn til saadanne Lovudkast som det foreliggende, vilde kunne have. Der kan jo nok raades Bod derpaa, saalænge Forholdene stille sig nogenlunde gunstige for den vigtigste Deel af Nationen, den agerdyrkende Klasse, men det er uvisst, hvorledes det vil stille sig for den i den nærmeste Fremtid. Jeg lover mig ikke noget Godt i saa Henseende, og Tiden vil vist ogsaa snart vise, at Forholdene ville blive mindre gunstige. Efter Alt, hvad jeg saaledes har anført, kan